

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie
Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Kompetencje interpersonalne i psychospołeczne pielęgniarstwa				Kod przedmiotu		E-KIiPP	
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo							
Profil kształcenia		Praktyczny							
Poziom studiów		Studia drugiego stopnia							
Specjalność		Zachowawcza							
Forma studiów		Stacjonarne i niestacjonarne							
Semestr studiów		IV							
Tryb zaliczenia przedmiotu		Egzamin		Liczba punktów ECTS					Sposób ustalania oceny z przedmiotu
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Całkowita	6	Zajęcia kontaktowe	6	Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	
		Całkowita	Praca studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć				Waga w %
Wykład		55	35	20	Egzamin ustny/pisemny				30%
Ćwiczenia CSM		80	40	40	Sprawdzian praktyczny - symulacja niskiej wierności/ kestonariusz ocen /checklista umiejętności praktycznych.				50%
Zajęcia praktyczne		30	15	15	Sprawdzian praktyczny - symulacja wysokiej wierności/ kestonariusz ocen /checklista umiejętności praktycznych.				20%
Razem:		165	90	75					Razem
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)						Efekty kierunkowe	Formy zajęć
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:									
Wiedza	1.	istotę procesu zmian i zasady zarządzania zmianą;						A.W19	wykład
	2.	metody prowadzenia działalności edukacyjnej wśród pacjentów;						A.W22	wykład
	3.	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji między-kulturowej.						AW26	wykład
	4.	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku problemów zdrowotnych						B.W11	wykład
	5.	zadania koordynatora świadczeń zdrowotnych w wybranych rodzajach świadczeń;						B.W15	wykład
	6.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, astmie, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia						B.W31.	wykład
	7.	zasady leczenia pacjenta z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej, i opieki nad takim pacjentem;						B.W33	wykład
	8.	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne						B.W35	wykład
	9.	zna mechanizmy przystosowania się człowieka do sytuacji trudnych, kryzysowych i traumatycznych						E.W3	wykład
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:									
Umiejętności	1.	wykorzystywać w pracy zróżnicowane metody i techniki komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych						A.U15	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	2.	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania stylu życia mające wpływ na zdrowie i chorobę;						A.U17	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	3.	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe w odniesieniu do potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;						A.U18	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	4.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;						B.U16.	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	5.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej						B.U18	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	6.	prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych;						B.U19	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	7.	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;						B.U20	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	8.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami przewlekłymi;						B.U21	Ćwiczenia

				Zajęcia praktyczne
	9.	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	B.U34	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	10.	udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno-edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych;	B.U38.	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	11.	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;	B.U75	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	12.	przewodzić psychoedukację pacjenta (dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych) z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także jego rodziny lub opiekuna;	B.U76	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	13.	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta	B.U80	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	14.	potrafi prowadzić skuteczną komunikację interpersonalną z pacjentem, rodziną, zespołem i społecznością	E.U4	Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:				
Kompetencje społeczne	1.	Krytycznej oceny własnej i cudzej, działania przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K.S2	Wykład Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	2.	Okazania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową	K.S3	Wykład Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	3.	Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazuje priorytety w realizacji określonych zadań	K.S4	Wykład Ćwiczenia Zajęcia praktyczne
	4.	Ponoszenia odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne	K.S5	Wykład Ćwiczenia Zajęcia praktyczne

Treści kształcenia

Wykład	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna, Dyskusja moderowana
Tematyka zajęć		
<p>Blok 1: Wprowadzenie do kompetencji interpersonalnych i psychospołecznych Znaczenie kompetencji interpersonalnych i psychospołecznych w pracy pielęgniarki Rola pielęgniarki jako lidera, mediatora i edukatora w zespole terapeutycznym Inteligencja emocjonalna w opiece pielęgniarskiej – teoria i praktyka</p> <p>Blok 2: Komunikacja interpersonalna w pielęgniarstwie Modele i style komunikacji – skuteczna komunikacja z pacjentem, rodziną i zespołem Komunikacja w sytuacjach trudnych: agresja, lęk, kryzys emocjonalny Empatia i aktywne słuchanie jako podstawowe narzędzia pielęgniarki Komunikacja interkulturowa w opiece nad pacjentem zróżnicowanym kulturowo</p> <p>Blok 3: Rozwijanie relacji terapeutycznych Relacja pielęgniarka–pacjent jako fundament opieki holistycznej Granice relacji terapeutycznej – jak je rozpoznawać i utrzymywać Wsparcie emocjonalne w chorobie przewlekłej i terminalnej – rola pielęgniarki</p> <p>Blok 4: Kompetencje psychospołeczne w opiece i zarządzaniu Rozwiązywanie konfliktów w zespole pielęgniarskim – strategie i mediacje Radzenie sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym – profilaktyka i interwencja Praca zespołowa w opiece skoordynowanej – rola komunikacji i współpracy Autoprezentacja i asertywność w relacjach zawodowych i społecznych</p> <p>Blok 5: Edukacja, rozwój i refleksyjność zawodowa Coaching i mentoring w pielęgniarstwie – wspieranie rozwoju zawodowego Kształtowanie kompetencji lidera w pielęgniarstwie – autorytet i zaufanie Etyczne aspekty relacji interpersonalnych w pielęgniarstwie Refleksyjność i samoświadomość w rozwoju osobistym i zawodowym pielęgniarki</p> <p>Tematy dodatkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psychologiczne aspekty pracy z pacjentem w różnym wieku • Zarządzanie emocjami w sytuacjach kryzysowych (np. zgon pacjenta) • Wpływ stylu przywództwa przełożonej pielęgniarki na klimat zespołu 		
Razem liczba godzin:		20

Ćwiczenia CSM	Metody dydaktyczne	Pokaz, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy Odegranie ról (role-playing) Studium przypadku (case study) Praca w grupach – analiza ról w zespole i rozwiązywanie konfliktów
Tematyka zajęć		
<p>Blok 1: Komunikacja interpersonalna w zróżnicowanym środowisku 1. Symulacja kontaktu z pacjentem z odmiennym tłem kulturowym i religijnym – Ćwiczenia z komunikacji uwzględniającej wartości, przekonania, język i bariery kulturowe.. 2. Empatyczna komunikacja z pacjentem i jego rodziną w sytuacjach trudnych (choroba przewlekła, terminalna, śmierć) – Odgrywanie ról, feedback, refleksja.</p> <p>Blok 2: Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia 3. Projektowanie i dostosowanie programów promocji zdrowia do indywidualnych potrzeb pacjenta (studium przypadku) – Analiza potrzeb zdrowotnych i społecznych różnych grup wiekowych i społecznych. 4. Stosowanie aktywizujących metod edukacji zdrowotnej (np. flipchart, edukacja wizualna, storytelling, miniwarsztaty) – Ćwiczenia z użyciem wybranych narzędzi i form edukacyjnych.</p> <p>Blok 3: Wsparcie edukacyjno-motywacyjne w chorobie nowotworowej 5. Symulacja rozmowy motywacyjnej z pacjentem onkologicznym i/lub jego rodziną – Wprowadzenie do modelu rozmowy motywującej (motivational interviewing), analiza skutecznych strategii. 6. Tworzenie indywidualnych planów edukacyjnych w opiece onkologicznej – Praca w grupach, opracowanie i prezentacja planów edukacyjnych dla pacjentów leczonych chemioterapią, radioterapią..</p> <p>Blok 4: Wsparcie społeczne i przeciwdziałanie izolacji</p> <p>7. Analiza sytuacji życiowej pacjenta – identyfikacja czynników ryzyka izolacji społecznej (narzędzia, skale, wywiad) – Praca z narzędziami oceny (np. skala wsparcia społecznego, schemat środowiska życia). 8. Tworzenie planów interwencji społeczno-środowiskowej – Ćwiczenia w projektowaniu sieci wsparcia, współpracy z rodziną, opiekunem, środowiskiem lokalnym.</p>		

Blok 5: Psychoedukacja pacjentów i ich rodzin 9. Prowadzenie psychoedukacji z pacjentem z depresją, zaburzeniami lękowymi, uzależnieniem – warsztat scenariuszowy – Opracowanie schematu rozmowy edukacyjnej, treści psychoedukacyjnych, materiałów pomocniczych. 10. Zasady komunikacji i wsparcia rodziny/opiekunów osoby z zaburzeniami psychicznymi lub uzależnieniem – Scenki edukacyjne, techniki aktywizujące rodzinę. Blok 6: Komunikacja i współpraca w zespole terapeutycznym 11. Budowanie efektywnej współpracy interdyscyplinarnej – Ćwiczenia z zakresu rozwiązywania konfliktów, negocjacji, komunikacji z lekarzem, terapeutą, fizjoterapeutą, psychologiem. 12. Symulacja sytuacji konfliktowej w zespole pielęgniarstwie – Analiza stylów komunikacji, trening rozwiązywania sytuacji trudnych i napięciowych.. Blok 7: Kompetencje emocjonalne i odporność psychiczna pielęgniarki 13. Regulacja emocji w sytuacjach stresowych i obciążających psychicznie – Ćwiczenia relaksacyjne, techniki oddechowe, praca z emocjami (model ABC, koło emocji). 14. Samoświadomość i refleksyjność zawodowa pielęgniarki – Dzienniki refleksji, ćwiczenia z rozpoznawania swoich przekonań, wartości i reakcji. Blok 8: Trudne rozmowy i komunikacja w sytuacjach kryzysowych 15. Komunikacja z pacjentem w sytuacjach agresji lub wypalenia emocjonalnego – Symulacja scenek z udziałem trudnego pacjenta; analiza emocji i strategii radzenia sobie.. 16. Informowanie pacjenta o niepomyślnych rokowaniach lub zmianach w terapii – Symulacja rozmowy z wykorzystaniem empatii, technik przekazywania trudnych informacji. 17. Podsumowanie Refleksja i ewaluacja umiejętności interpersonalnych – Autorefleksja, omówienie nabytych umiejętności, analiza mocnych i słabych stron w pracy z pacjentem.	
Razem liczba godzin:	40

Zajęcia praktyczne	Metody dydaktyczne	Symulacja – oparta na scenariuszu wysokiej wierności Opis przykładowego przypadku
Tematyka zajęć		
Komunikacja w sytuacji kryzysowej – rozmowa pielęgniarki z pacjentem po otrzymaniu diagnozy nowotworu" Cel: Doskonalecie umiejętności prowadzenia rozmowy z pacjentem w stanie silnego napięcia emocjonalnego, z elementami wsparcia i aktywnego słuchania. Różnice kulturowe w opiece – planowanie opieki i rozmowa z pacjentem muzułmańskim po hospitalizacji" Cel: Ćwiczenie komunikacji interkulturowej oraz uwzględnianie uwarunkowań religijnych i kulturowych w planowaniu opieki i edukacji zdrowotnej. Wspieranie pacjenta z depresją – rozmowa pielęgniarki z młodą kobietą po hospitalizacji psychiatrycznej" Cel: Nauka udzielania wsparcia psychospołecznego i prowadzenia psychoedukacji w zaburzeniach nastroju. Konflikt w zespole pielęgniarstwie – interwencja lidera i prowadzenie mediacji" Cel: Doskonalecie umiejętności mediacyjnych i komunikacyjnych w zarządzaniu konfliktem w zespole terapeutycznym. Edukacja pacjenta z niewydolnością serca – dostosowanie przekazu do poziomu zrozumienia i sytuacji społecznej" Cel: Ćwiczenie planowania i prowadzenia edukacji terapeutycznej z uwzględnieniem stanu emocjonalnego i społecznego pacjenta.		
Razem liczba godzin:		15

Literatura podstawowa:

1.	Komunikowanie się w opiece zdrowotnej / red. nauk. Barbara Tobiasz-Adamczyk. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2021.
2.	Inteligencja emocjonalna w zawodach medycznych / Małgorzata Talarowska, Piotr Gałęcki. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2022.
3.	Kompetencje społeczne pielęgniarki i położnej / red. nauk. Anna Głowczewska. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020.
4.	Psychologia dla pielęgniarek i położnych / red. nauk. Katarzyna Kozłowska. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

1.	Psychologia zdrowia / red. nauk. Helena Sęk, Irminda Heszen. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022.
2.	Psychologia społeczna / Katarzyna Skarżyńska. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021
3.	Inteligencja emocjonalna / Daniel Goleman. Poznań: Media Rodzina, 2021
4.	Psychologia i życie / Richard Gerrig, Philip Zimbardo. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020.